

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๑.๒/๕๕๓



๓/588
วันที่ 14 มิ.ย. 55
เวลา 9:30 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส5901

รับที่ : ๕7596/55

วันที่ : 27 มิ.ย. 55 เวลา : 8:55

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างเอกสารที่จะมีการรับรองหรือลงนามระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีนและรัฐบาลของรัฐภาคีของสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Memorandum of Understanding Between the Government of the People's Republic of China and the Governments of the States Parties to the Treaty on the Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free Zone on the Treaty and Its Protocol) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. ร่างสารขยายจำนวนภาคีในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสหภาพยุโรป (Instrument of Extension of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (TAC) by the European Union) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างสารขยายจำนวนภาคีในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสหราชอาณาจักร (Instrument of Extension of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (TAC) by the United Kingdom) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. ข้อเสนออาเซียนเรื่ององค์ประกอบของแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีน (ASEAN's Proposed Elements of a Regional Code of Conduct in the South China Sea (COC) between ASEAN Member States and the People's Republic of China) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๕. ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสถาบันอาเซียนเพื่อสันติภาพและความสมานฉันท์ (Terms of Reference on the Modalities of the ASEAN Institute for Peace and Reconciliation) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๖. เอกสารอาเซียนว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนด้านความเชื่อมโยงอาเซียน + 3 (ASEAN Paper on ASEAN Plus Three on Connectivity) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๗. บันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างคณะกรรมการยุโรป (อีซี) กระทรวงการต่างประเทศสหภาพยุโรป (อีอีเอเอส) และสำนักเลขาธิการอาเซียนว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่และกิจกรรมอื่น ๆ (MoU between the European Commission (EC), the European External Action Service (EEAS) and the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) on Staff Exchange Programme and other Activities) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการขอความเห็นชอบร่างเอกสารที่คาดว่าจะมีการรับรองหรือลงนามในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกัมพูชาในฐานะประธานอาเซียนจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๘ - ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีโปรดพิจารณา ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจะเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การประชุมกับคู่เจรจา (จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย และสหภาพยุโรป) การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน + 3 การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก และการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๒. เหตุผล / ความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เอกสารที่จะมีการรับรองหรือลงนามระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๒ โดยที่การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๘ - ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเสนอเพื่อขอความเห็นชอบร่างเอกสารดังกล่าวจากคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๓. สาระสำคัญและประเด็นมาตรา ๑๙๐ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอร่างเอกสารจำนวน ๗ ฉบับ ซึ่งคาดว่าจะจะมีการลงนามหรือรับรองระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๕ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้องดังนี้

๓.๑ เอกสารที่จะลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศ มี ๓ ฉบับ ได้แก่

๓.๑.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีนและรัฐบาลของรัฐภาคีของสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสาระสำคัญเพื่อแยกประเด็นเกี่ยวกับอธิปไตยออกจากพิธีสารของสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยทั้งสองฝ่ายยืนยันว่า สนธิสัญญาฯ และพิธีสารของสนธิสัญญาฯ จะไม่กระทบต่ออาณาเขต เขตเศรษฐกิจจำเพาะ และไหล่ทวีป รวมทั้งสิทธิในการเดินเรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้สาระของร่างบันทึกความเข้าใจเป็นนัยเกี่ยวกับเรื่องการอ้างอธิปไตยในทะเลจีนใต้ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓.๑.๒ ร่างสารขยายจำนวนภาคีในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสหภาพยุโรป มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้ความยินยอมต่อสหภาพยุโรปภาคยานุวัติ สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๑.๓ ร่างสารขยายจำนวนภาคีในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสหราชอาณาจักร มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้ความยินยอมต่อสหราชอาณาจักรภาคยานุวัติ สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๑.๔ ประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ เอกสารในข้อ ๓.๑.๑-๓.๑.๓ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม อย่างไรก็ตาม สาระสำคัญของเอกสารในข้อ ๓.๑.๑-๓.๑.๓ ไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันการการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และในการปฏิบัติตามเอกสารในข้อ ๓.๑.๑-๓.๑.๓ ก็ไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น เอกสารในข้อ ๓.๑.๑-๓.๑.๓ จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓.๒ เอกสารที่จะรับรองโดยรัฐมนตรีต่างประเทศ มี ๓ ฉบับ ได้แก่

๓.๒.๑ ข้อเสนออาเซียน เรื่อง องค์ประกอบของแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสาระสำคัญได้แก่ การระบุองค์ประกอบที่สำคัญที่อาเซียนเห็นว่า ควรบรรจุอยู่ในแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ โดยอาเซียนจัดทำเอกสารฉบับนี้เพื่อเป็นทำที่ร่วมของอาเซียนสำหรับใช้เจรจาจัดทำแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้กับจีนต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๓.๒.๒ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสถาบันอาเซียนเพื่อสันติและความ
สมานฉันท์ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขต รูปแบบ และการดำเนินงานของสถาบันฯ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตาม
 แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ทั้งนี้ ประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการสนับสนุน
 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของสถาบันฯ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของประเทศสมาชิกอาเซียนว่า
 จะเป็นรูปแบบการบริจาครายปีจากประเทศอาเซียนปีละเท่าๆ กัน หรือการบริจาคตามความสมัครใจโดยมี
 การกำหนดอัตราเงินบริจาคขั้นต่ำ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๓.๒.๓ เอกสารอาเซียนว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนด้านความเชื่อมโยงอาเซียน + 3
 มีสาระสำคัญได้แก่ การระบุแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือเรื่องความเชื่อมโยงในกรอบอาเซียน + 3 โดย
 เอกสารดังกล่าวจะนำไปสู่การจัดทำแถลงการณ์ร่วมในเรื่องนี้เพื่อให้ผู้นำรับรองในการประชุมสุดยอด
 อาเซียน + 3 ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๓.๒.๔ ประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ เอกสารในข้อ ๓.๒.๑-๓.๒.๓
 ไม่มีเจตนาหรือเนื้อหาที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมาย ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่าง
 ประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓.๓ เอกสารที่จะลงนามโดยเลขาธิการอาเซียน

๓.๓.๑ บันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างคณะกรรมการยุโรป (อีซี) กระทรวงการ
ต่างประเทศสหภาพยุโรป (อีอีเอเอส) และสำนักเลขาธิการอาเซียนว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่และ
กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งจะลงนามโดยเลขาธิการอาเซียนกับผู้แทนระดับสูงด้านนโยบายความมั่นคงและการ
 ต่างประเทศของสหภาพยุโรป มีสาระสำคัญเพื่อจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่และกิจกรรมอื่น ๆ ใน
 ลักษณะต่างตอบแทนระหว่างกระทรวงการต่างประเทศสหภาพยุโรป (อีอีเอเอส) คณะกรรมาธิการยุโรป (อีซี)
 กับสำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสายสัมพันธ์ระหว่างองค์กร พัฒนาวัฒนธรรมการ
 ทหารเรือและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร เสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร แลกเปลี่ยนความ
 เชี่ยวชาญและประสบการณ์ในสาขาที่เป็นความสนใจร่วม และช่วยสร้างและพัฒนาศักยภาพซึ่งกันและกัน
 ในสาขาที่เป็นความสนใจและผลประโยชน์ร่วม ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๓.๓.๒ ประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ เอกสารตามข้อ ๓.๓.๑ จัดทำขึ้น
 ระหว่างอาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศกับอีซี และอีอีเอเอส แม้ว่าไทยจะเป็นประเทศสมาชิกของ
 อาเซียน แต่มีใช้คู่ภาคี ไทยจึงไม่มีพันธกรณีกับอีซี และอีอีเอเอสภายใต้เอกสารในข้อ ๓.๓.๑ ดังนั้น จึงไม่เข้าข่าย
 หนังสือสัญญาที่ไทยทำกับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศตามนัยมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การร่วมลงนามและรับรองเอกสารในข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ของไทย และการดำเนินการ
 เพื่อให้เลขาธิการอาเซียนลงนามเอกสารในข้อ ๓.๓ กับผู้แทนระดับสูงด้านนโยบายความมั่นคง และ
 การต่างประเทศของสหภาพยุโรปจะมีส่วนสำคัญในการแสดงถึงความมุ่งมั่นและความพร้อมของไทยในการร่วม
 สร้างประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และสนับสนุนการทำงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน

๕. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบร่างเอกสารในข้อ ๓ และหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๕.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมลงนามเอกสารในข้อ ๓.๑

๕.๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองเอกสารในข้อ ๓.๒

๕.๔ อนุมัติให้เลขาธิการอาเซียนลงนามเอกสารในข้อ ๓.๓ และให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งเรื่องการเห็นชอบให้เลขาธิการอาเซียนลงนามในเอกสารดังกล่าวผ่านทางคณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

สำนักงานเลขาธิการกรม

กลุ่มงานนโยบาย

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๒๓ (ผู้ติดต่อ)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๖๓